

Orta^f tedrisat muallimleri kanunu

No.

439

BİRİNCİ MADDE — Muallimlik Devletin umumî hizmetlerinden talim ve terbiye vazifesini üzerine alan müstakil sınıf ve derecelere ayrılan bir meslektir.

İKİNCİ MADDE — Muallimler menşelerine ve buldukları mektebin derecesine göre üç kısma ayrılır:

1. Yüksek tedrisat muallimleri;
2. Orta tedrisat muallimleri;
3. İlk tedrisat muallimleri.

Bu sınıfların fevkinde olan darülfünun müderrisleriyle yüksek ve ilk tedrisat muallimlerinin evsaf ve şeraiti diğer kanunlara tabidir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Orta tedrisat mektepleri ile darülmualimin ve darülmualimat muallimleri, darülfünun, yüksek ve orta darülmualimin ve darülmualimat ve yüksek ihtisas mektepleri mezunlarından intihap olunur.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Yüksek ve orta darülmualimin ve darülmualimat mezunları vekâletçe tensip edilecek mekteplerde bir sene muallim muavini unvanıyla (staj) yapacaklardır. Bu müddetin hitamında muallim unvanını alırlar.

BEŞİNCİ MADDE — Muallim olabilmek için yirmi yaşını ikmal etmiş ve kırk beş yaşını geçirmemiş olmak lâzımdır.

ALTINCI MADDE — Darülfünun ve yüksek ihtisas mektepleri mezunlarının orta tedrisat mekteplerinde kendi ihtisaslarına ait bir ders zümresinin talimini deruhde edebilmeleri için evveleminde dördüncü maddede beyan olunduğu veçhile bir mektepte lâakal bir sene staj görmeleri lâzımdır. Bunların muallim unvanını alabilmeleri staj gördükleri mektep meclisi muallimini tarafından muallimliğe kabiliyet ve ehliyetlerinin tasdik edilmesine ve türkçe, fenni terbiye ve felsefeden verecekleri imtihanlarda muvaffak olmalarına mütevakıftır.

YEDİNCİ MADDE — Darülfünun şubâtından veyahut diğer yüksek ihtisas mekteplerinden mezun olmayıpta orta tedrisat muallimliği meslekine dahil olmak isteyenlerin behemehal orta tedrisat şahadetnamesini haiz olması şarttır. Bunlar evvelâ mütehassısı oldukları ilim şubesinden bir imtihan geçirerek muallim muavini sıfatını iktisap ettikten sonra altıncı maddede muharrer namzetlerin hukukunu haiz olacaklardır.

SEKİZİNCİ MADDE — Resim, elişleri, musiki gibi sanat dersleri muallimleriyle terbiyei bedeniye muallimleri malûmatı meslekiye veren âli müessesatı mahsus mezunlarından ve ehliyetnamelilerden intihap olunur.

DOKUZUNCU MADDE — Yukarıki maddelerde mevzu bahis olan imtihanların şerait ve sureti icrasıyla ehliyetname istihsaline ait şerait ayrıca bir talimatname ile tâyin edilecektir.

ONUNCU MADDE — Muallimler vazife itibarıyla sabit ve mevkut olarak iki kısma ayrılmıştır. Mürettep sınıf derslerini deruhde eden muallimler sabit kısımlandır. Bir mektepte haftada yedi saatten fazla ders okutmak vazifesiyle mükellef olmıyanlar mevkut muallimler sınıfını teşkil ederler.

ON BİRİNCİ MADDE — Sabit muallimler Maarif vekâletinin müsaadesiyle deruhde edebilecekleri resmî ve hususi bir hizmeti ilmiye ve talimiyeden başka hiç bir vazife ile iştigal edemezler. Mevkuat muallimler bu kayıttan müstesnadır. Sabit muallimler mekteplerin talimatnamelerinde tasrih edilen idarî ve ilmî vazifeleri de ifa etmekle mükelleftirler.

ON İKİNCİ MADDE — Sabit muallimler staj müddetinde bin beş yüz kuruş maaş alırlar. Muallimlik unvanını ihraz ettikleri tarihten itibaren maaşları bin yedi yüz kuruşa iblâğ edilir.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Sabit muallimlerin aylıkları aşağıda gösterildiği üzere derece derece beş bin kuruşa kadar yükselir:

Kuruş

Kuruş	Derece	sene iptidasında
2000	Dördüncü	»
2300	Yedinci	»
2600	Onuncu	»
2900	On üçüncü	»
3200	On altıncı	»
3500	On sekizinci	»
3800	Yirminci	»
4100	Yirmi ikinci	»
4400	Yirmi dördüncü	»
4700	Yirmi altıncı	»
5000	Yirmi sekizinci	»

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Mevkuat muallimlerin aylıkları bin kuruştan başlayarak mülâzemet (staj) müddetinin sonunda bin iki yüz kuruşa çıkarılır ve sonra aşağıda gösterildiği üzere derece, derece iki bin üç yüz kuruşa kadar yükselir.

Kuruş

Kuruş	Derece	sene iptidasında
1300	Dördüncü	»
1400	Yedinci	»
1500	Onuncu	»
1600	On üçüncü	»
1700	On altıncı	»
1900	Yirminci	»
2000	Yirmi birinci	»
2100	Yirmi ikinci	»
2200	Yirmi altıncı	»
2300	Yirmi sekizinci	»

On üçüncü madde ile maddede zikrolunan daimî, mevkuat muallimler (Artyın Ardahan, Erzurum, Ergani, Bayezit, Bitlis, Hakkâri, Siirt, Süleymaniye, Kars Kergük, Genç, Muş, Musul, Van, Dersim ve Erzincan) vilâyetlerindeki orta tedrisat mekteplerine gönderildikleri ve o vilâyetlerin sakinlerinden olmadıkları takdirde maaş ve fevkalâde tahsisatları mecmuunun yarısı kadar zam alırlar.

ON BEŞİNCİ MADDE — Muallimlerin maaşlarının terfii kademleriyle, vazifelerinin inkıtaa uğramamasıyla kaimdir. Sıhî sebeplerden başka her hangi bir sebepten dolayı mazerete müstenit olursa olsun kendi ihtiyariyle üç aydan ziyade açıkta kalabilir veya mezuniyet alan muallimin bu suretle geçirdiği müddet kademinden tenzil edilmez.

ON ALTINCI MADDE — Orta tedrisat muallimlerine verilecek cezalar şunlardır :

1) İhtar; 2) Gündeliğini kesmek; 3) Ceza olarak yerinden kaldırılmak; 4) Sınıfını indirmek; 5) İstifa etmiş sayılmak; 6) Azil; 7) Meslekten çıkarılmak.

İhtar cezası aşağıdaki sebeplerden ilergelir:

A) Kabule değer bir özrü olmadığı halde derse ve muallimler içtimana gelmemek;

B) Mektep talimatıyla verilen her hangi bir vazifeyi yapmamak ve talimat hükümlerine riayet etmemek;

C) Mektepte dirliksizlik çıkarmak.

(A) ve (B) fıkralarından dolayı yapılacak ihtarlar mektep müdürleri tarafından icra edilir.

(C) fıkrasındaki ihtar cezasının tatbiki mektep müdüriyetinin bildirmesiyle Maarif müdürlüğü tarafından icra edilir.

Gündeliğini kesmek: Bir ders senesi içinde vazifesine devamsızlığından dolayı ihtar cezasına uğradığı halde yine devamsızlık edenlerin mektep müdürleri tarafından saat hesabıyla gündeliği kesilir.

Ceza olarak yerinden kaldırılmak 1. Dirliksizlikten dolayı bir senede iki kere ihtar cezasına uğradığı halde uslanmıyanlar; 2. Mektebin düzenini bozanlar; 3. Arkadaşlarına karşı haysiyet kıracak muamelelerde bulunanlar; 4. Derisinde inzabatı koruyamıyanlar ceza olaraklığı ve iktidarsızlığı ve orta tedrisat mektep

Sınıfını indirmek: Ders vermekte âciz yerinden kaldırılır.

teplerinde hiç bir ders veremeyeceği teftiş ile anlaşılan muallimin sınıfı indirilir. Bu gibiler ilk tedrisat mekteplerinde yapabilecekleri vazifelere naklolunurlar;

İstifa etmiş sayılmak : Bir senede üç kere gündeliği kesildiği halde yine vazifesini yapmıyan muallim, Maarif vekâletince istifa etmiş sayılır.

Azil : Ceza olarak üç kere yerinden kaldırılmış olduğu halde uslanmadığı anlaşılan, (2) devamsızlığından dolayı iki kere istifa etmiş sayıldığı halde yine bu vazifesini yapmakta tenbellik gösteren, (3) vekâlet tarafından kanuna uygun olarak verilen emirlere karşı gelen muallimler arz olunur.

Meslekten çıkarılmak : (1) Cinayetle veya meslekin haysiyetine dokunan cünha ile mahkûm olan, (2) mektep idarelerinin haklı olarak şikâyetini icabettirmiş ah-lâkî cürümleri sabit olan, (3) beş sene içinde üç kere azli mucip harekette bulunan, (4) Tahsilin hiç bir derecesinde ders veremeyeceği tahakkuk eden muallim meslekten çıkarılır.

Ceza olarak yerinden kaldırılmak, sınıfı indirilmek, istifa etmiş sayılmak, azil ve meslekten çıkarılmak cezaları yoluyla tahkikat yapıldıktan ve muallimin yazı ve sözle müdafaası okunup dinlendikten sonra salâhiyet sahibi heyetin kararı üzerine Maarif vekili tarafından verilir. Bu kanunda açıkça gösterilmiş olan hususlardan başka hiç bir bahane ile bir muallim ceza göremez. Verilen her türlü cezalar Maarif vekâletince sicille geçirilir.

ON YEDİNCİ MADDE — Sun ve taksiri olmaksızın açıkta kalan muallimler nihayet üç ay zarfında tazyif olunur. Bir müddet zarfında maaşları maa tahsisat tam olark verilir.

ON SEKİZİNCİ MADDE — Orta tedrisat muallimlerinden meslekinde temey-yüz edenlerle ilmî, ve edebî kıymetli eserler telif veya tercüme eyliyenler veya mektep programlarına muvafık kitap vücuda getirenler temeyyüzlerinin derecesine ve eserlerinin ehemmiyet ve taaddüdüne göre takdirname, Maarif madalyası ve nakdî mükâfat ile taltif olunurlar.

ON DOKUZUNCU MADDE — Muallimler merasim ve teşrifatta devair müdürlerinin hukukunu haizdirler ve Maarifmüdüriyle beraber teşrifata dahil olurlar. Kıdemleri fazla olan muallimler diğerlerine tekaddüm eder.

YİRMİNCİ MADDE — Bilfiil hizmeti talimiyede bulunan muallimler ile müte-kaitlerinin çocuklarından ve yetimlerinden vekâlete merbut ücretli mekteplerde ne-harî ücreti alınmaz. On seneden ziyade hizmet eden muallimlerin çocukları ve ye-timleri mekteplerin talimatnameleri ahkâmı dahilinde leyli ve meccani kabul edi-lir.

YİRMİ BİRİNCİ MADDE — Eyyamı tatiliyede tettebbüatı ilmiyede bulunmak üzere ecnebi memleketlere gitmek isteyen muallimlere beş senede bir kere Maarif vekâletince mezuniyet ve tahsisat verilir.

YİRMİ İKİNCİ MADDE — Mâlûliyetlerine binaen tekaüde sevkedilen mual-limlerin tekaüt hakları üç sene sonra alacakları maaşa göre hesap olunur.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ MADDE — İfayi vazife halinde vefat eden muallimlerin aile-lerine maaş tahsisinde kıdemlerine üç sene zammedilir.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Maarif meslekinden başka bir vazife kabul eden sabit bir muallim meslekinin terfi ve terakkiye ait olan hukukunu kaybeder.

YİRMİ BEŞİNCİ MADDE — Hali hâzırda müstahdem bulunan orta tedrisat muallimlerinden bu kanunun neşri tarihinde kıdemlerine nazaran fazla maaş alanlar, maaşı hâzırlarını muhafaza ederler. Kıdem müddetlerini ikmal edinceye kadar zammı maaşa nail olamazlar.

YİRMİ ALTINCI MADDE — Bu kanunun neşri tarihinde kıdemlerine naza-ran dîn maaş alanlardan kıdem müddetini altı sene tecavüz edenler defaten bir de-rece, on sene tecavüz edenler defaten iki derece terfi edilir. Kıdem müddetini beş sene tecavüz etmiş olanlar bir sene sonra, dört sene tecavüz etmiş olanlar iki sene sonra zammı maaşa nail olurlar.

YİRMİ YEDİNCİ MADDE — Kıdemlerin mukabili olan maaşlara nazaran mü-tefavit maaş alan muallimlerin maaşları, terfileri zamanında kanunun gösterdiği miktara iblâğ olunur.

YİRMİ SEKİZİNCİ MADDE — Bu kıdem zamları her senenin martı bidaye-tinde yapılır.

YİRMİ DOKUZUNCU MADDE — Bu kanunun ahkâmı orta tedrisat mektep-leriyle darülmualimin ve darülmualimat muallimlerine şâmildir.

OTUZUNCU MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

OTUZ BİRİNCİ MADDE — Bu kanunun icrayi ahkâmına Maarif ve Maliye ve-kâletleri memurdur.

7 şaban 1342 ve 13 mart 1340

<i>Meclis Heyeti Umumiyesinde kabulü</i>	:	<i>On birinci içtimarn ikinci celsesinde</i>
<i>Cumhuriyet riyasetine tebliği</i>	:	<i>15 . III . 1340 tarih ve 1/264 No. lu tezkere ile</i>
<i>Berayi neşir ve ilân kanununun Başvekâlete tebliğ edildiğini müş'ir Cumhuriyet Riyasetinden mevrut tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	<i>16 . III . 1340 ve 6/301</i>
<i>Müzakeratı ihtiva eden zabıt ceridelerinin cilt ve sayfa numaraları</i>	:	<i>Cilt Sayfa</i>
	:	<i>3 536,681,688,708:715,716:738</i>
	:	<i>4 48:77,676,751</i>
	:	<i>7 424,449,464,464:465</i>